

DOM ZA ODRASLE OSOBE TURNIĆ

Giuseppe Carabino 6, Rijeka

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU ZA
2022.GODINU**

RIJEKA, siječanj 2023.g.

Dom za odrasle osobe Turnić ustanova je socijalne skrbi čiji je osnivač Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Dom je osnovan radi obavljanja djelatnosti socijalne skrbi i pružanja usluga osobama s poteškoćama mentalnog zdravlja. Djelatnost Doma provodi se kroz uslugu dugotrajnog smještaja, ali i izvaninstitucijske usluge: boravak, organizirano stanovanje i psihosocijalnu podršku. Dom uslugu boravka pruža se od 2013. godine, od 2015. uslugu organiziranog stanovanja, a od 2018. pruža se i usluga individualne i grupne psihosocijalne podrške za osobe s teškoćama mentalnog zdravlja i članove njihovih obitelji što je izuzetno važno u smislu prevencije institucionalizacije.

Rad Doma i smjernice razvoja temelje se na brojnim međunarodnim i nacionalnim dokumentima koji su za Republiku Hrvatsku obvezujući (Strategija razvoja sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj, Konvencija o pravima osoba s invaliditetom ...).

Procesom deinstitucionalizacije predviđeno je smanjenje broja korisnika na dugotrajnom smještaju te razvoj izvaninstitucionalnih, usluga u zajednici koje će zbog svog preventivnog karaktera smanjiti broj osoba na dugotrajnom smještaju.

Iako proces deinstitucionalizacije u Republici Hrvatskoj prilično kasni, on ima temelje na solidno razvijenom zakonodavstvu. Za Dom Turnić, proces se temelji i na individualnom planu deinstitucionalizacije i transformacije Doma, u kojemu su sadržane smjernice razvoja novih usluga i širenja mreže usluga u zajednici namijenjenih za osobe s teškoćama mentalnog zdravlja.

Ovim Planom stvorene su osnove za prijavu na natječaje Europskog socijalnog fonda i Europskog fonda za regionalni razvoj te potpisivanje ugovora za, do sada, sveukupno tri projekta ukupne vrijednosti preko 28 milijuna kuna.

Procijenjeno je kako Dom nije potrebno transformirati u centar za pružanje usluga u zajednici te je planirano da ostane namijenjen pružanju usluge smještaja za oko 60 korisnika. Daljnje smanjivanje broja stacionarno smještenih korisnika trenutno nije realno očekivati, s obzirom na iznimno velik broj zahtjeva za smještaj i činjenicu da je Dom jedina ustanova namijenjena ovoj korisničkoj skupini na području Primorsko-goranske županije.

Tablica 1: Broj korisnika na dan 31.12.2022.g. po uslugama

GODINA	SMJEŠTAJ	BORAVAK	ORGANIZIRANO STANOVANJE	PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA
31.12.2022	69	11	35	76

SKRB U INSTITUCIJI- USLUGA SMJEŠTAJA

U sklopu usluge (dugotrajnog ili privremenog) smještaja, Dom Turnić korisnicima osigurava stanovanje, prehranu, održavanje osobne higijene, brigu o zdravlju, njegu, radne aktivnosti, psihosocijalnu rehabilitaciju i korištenje slobodnog vremena odraslim osobama s teškoćama mentalnog zdravlja. Kontinuirano se radi na poboljšanju uvjeta života korisnika dugotrajnog smještaja.

Tijekom 2022.g., izvršen je projekt plinifikacije te je dosadašnje lož-ulje zamijenjeno boljim energentom koji je, međutim, višestruko skuplji. Ipak, kotlovnica je bila van europske norme, puna nedostataka, bilo je potrebno izgraditi novi dimnjak te je procijenjeno da je bilo nužno pristupiti ovim radovima. Izvršena je sanacija kupaonice i zahoda na 2. i 3. katu. U večeraju je sanirano grijanje te su nabavljene nova perilica i sušara rublja. Izvršena je obnova krova na zgradi Doma.

Tablica 2: Korisnici smještaja prema dobi, spolu i funkcionalnoj ovisnosti

Dob	Ž	M	Ukupno	Neovisni	Dj. ovisni	Ovisni	Ukupno
18-24	0	0	0	0	0	0	0
25-34	1	0	1	1	0	0	1
35-44	1	1	2	1	1	0	2
45-54	7	2	9	3	3	4	10
55-64	13	6	19	6	8	4	18
65-74	10	15	25	8	9	8	25
75-84	5	4	9	1	1	7	9
85 +	4	0	4	0	1	3	4
UKUPNO	41	28	69	20	23	26	69

Uslugu smještaja koristi 69 korisnika: 41 Ž i 28 M.

Najveći broj korisnika je u dobnoj skupini od 65-74 god.

Prosječna starosna dob je 66 g.

Dvije korisnice imaju 92.g., najmlađa korisnica ima 28 g.

Od ukupnog broja smještenih korisnika dvoje je iz Ličko-Senjske, jedna korisnica iz Istarske, jedan iz Karlovačke županije.

Tijekom 2022.g. iz stambenih zajednica na stalni smještaj primljeno je 9 korisnika za koje je Stručni tim procijenio da je zbog njihovog zdravstvenog stanja i potrebe za pojačanom zdravstvenom skrbi primjerenija usluga smještaja. Zbog zatvaranja SZ Banderovo privremeno je u Domu zbrinuto dvoje korisnika koji će se po otvaranju nove stambene zajednice vratiti u stan.

U posljednje dvije godine što zbog nužnog i opravdanog zatvaranja pojedinih stambenih zajednica, što zbog potrebe za pojačanim nadzorom nad uzimanjem terapije i zdravstvenom skrbi iz stambenih zajednica u Dom primljeno je ukupno 20 korisnika.

Na privremeni smještaj u kriznim situacijama ove godine primljen je samo jedan korisnik zbog izrazito nepovoljnih obiteljskih okolnosti.

Tablica 3: Korisnici smještaja u odnosu na poslovnu sposobnost

Korisnici pod skrbništvom	Potpuno lišeni	djelomično lišeni
50	28	22

U tijeku je preispitivanje poslovne sposobnosti za 18 korisnika. 19 korisnika nije pod skrbništvom.

Tablica 4: Broj korisnika smještaja kojima je tijekom 2022.g.prestao smještaj, prema razlogu prestanka smještaja i dužini prethodnog smještaja:

RAZLOG PRESTANKA SMJEŠTAJA	Do 1.g.	1-3 g	3-5.g	5-10 g	10 i više
Povratak u svoj dom	0	0	0	0	0
Prelazak na izvanins.skrb	0	0	0	0	0
Org. stanovanje	0	0	0	0	0
Udomiteljska obitelj	0	0	0	0	0
Obiteljski Dom	0	0	0	0	0
Smrt	0	1	1	0	4
Suicid	0	0	0	0	1
Ukupno	0	1	2	0	5

2022.g. preminulo je sedam korisnika , od kojih je jedan korisnik počinio suicid.

Tijekom 2022.g. razvidan je povećan broj pristiglih zahtjeva za dugotrajni smještaj kako iz PGŽ-e tako i drugih županija što govori u prilog velikom interesu za dugotrajni smještaj u ustanovu.

Samo u 2022.g. ukupno su iz PGŽ zaprimljena 34 zahtjeva za smještaj (22 Ž, 12 M), iz ostalih županija zaprimljeno je 68 zahtjeva.

U 04.mj. uputili smo CZSS Rijeka popis korisnika koji su dugi niz godina na listi čekanja kako bi utvrdili postoji li i nadalje potreba za smještajem nakon čega smo 2 zahtjeva skinuli sa liste.

Na listi čekanja iz PGŽ-e trenutno su 148 zahtjeva na čekanju. Listu čekanja Centara iz drugih županija čine 192 zahtjeva.

Komisija za prijam i otpust korisnika sastala se 3 puta, zbog hitnog prijama u kriznim situacijama, te zbog korespondencije s CZSS (zahtjeva za nadopunom dokumentacije, odbijenih zahtjeva, (demencije, intelektualnih poteškoća) i sl.

IZVANINSTITUCIJSKE USLUGE

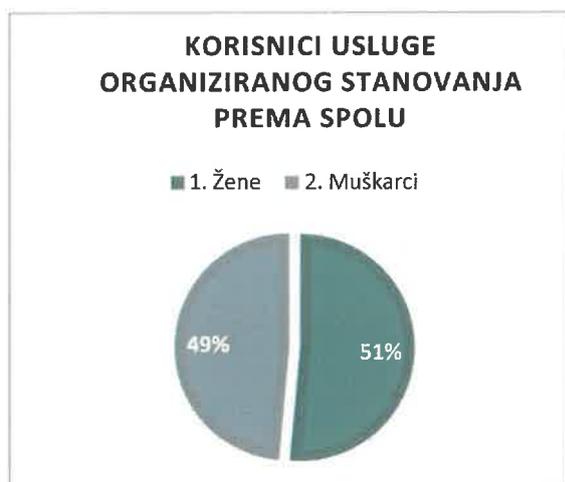
Izvaninstitucijska skrb u 2022. godini odnosila se na pružanje usluge poludnevnog i cjelodnevnog boravka, psihosocijalne podrške te organiziranog stanovanja.

USLUGA ORGANIZIRANOG STANOVANJA

Dom za odrasle osobe Turnić pruža uslugu organiziranog stanovanja na 8 lokacija na području Grada Rijeke, Općine Matulji i Delnica i to:

- Rijeka, Dubrovačka 1,
- Rijeka, Jože Grabovšeka 6,
- Rijeka, Rastočine 6,
- Rijeka, Drage Ščitara 2,
- Rijeka, Joakima Rakovca 17,
- Rijeka, Mići Voljak 3,
- Općina Matulji, Put Puhari 8a
- Delnice, Matice hrvatske 4.

Na dan 31.12.2022.g. za 35 korisnika priznato je pravo uslugu organiziranog stanovanja temeljem rješenja Centra za socijalnu skrb (18 žena i 17 muškaraca).

Ukupno 28 korisnika boravi u stambenim jedinicama. Preostalih 5 korisnika koristi uslugu smještaja u Domu za odrasle osobe Turnić radi pogoršanja zdravstvenog stanja, a dvoje korisnika koristi uslugu smještaja radi zatvaranja stambene jedinice na adresi Rudolfa Tomšića 40, Rijeka. Za svih sedam korisnika od nadležnog Centra za socijalnu skrb zatraženo je rješenje o priznavanju prava na uslugu smještaja.

Od 35 korisnika kojim je rješenjem nadležnog Centra priznato pravo na socijalnu uslugu organiziranog stanovanja 14 osoba je pod skrbištvom, 11 ih je djelomično je lišeno poslovne sposobnosti, a troje je u potpunosti lišeno poslovne sposobnosti.

Od ukupnog broja korisnika jedan je korisnik iz Šibensko-kninske županije, dvoje iz Grada Zagreba, jedan iz Zadarske županije dok je jedna korisnica iz Sisačko-moslavačke županije.

Najmlađa korisnica ima 21 godinu, a najstariji korisnik 68 godina. Prosječna starosna dob je 50 godina.

Ukupno 23 zahtjeva uvršteno je na listu čekanja. Od toga ih je 15 zaprimljeno u 2022.g., a 8 u 2021.g.

U 2022.g. temeljem rješenja Centra petero korisnika priznato je pravo na uslugu organiziranog stanovanja uz podršku Doma za odrasle osobe Turnić.

USLUGA BORAVKA

Ukupni kapacitet Dnevnog boravka je 15 korisnika. Projekt Dnevnog boravka podržan je od strane Grada Rijeke i Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku koji zajednički financiraju ovaj projekt. Korisnici su većinom sa područja Grada Rijeke, te poneki iz Crikvenice te otoka Krka.

Prostor na adresi Josipa Završnika 2/1, Rijeka u kojem se pružala usluga poludnevnog i cjelodnevnog boravka zatvoren je radi elementarne nepogode od 28. rujna 2022.g. te je započeta njegova renovacija. Dio renovacije (izmjena podova, dijela krovnih prozora te popravak krova) izvršio je izvođač odabran od strane vlasnika prostora, Grada Rijeke. Drugi dio (ličenje i popravak zidova, zamjena prekidača i utičnica, zamjena grede od knaufa) izvršit će osoblje Hotel Hilton. U tijeku je nabava namještaja i opreme sredstvima projekta Zajedno.

Usluga boravka neko se vrijeme pružala u prostorijama Doma za odrasle osobe Turnić ali prestaje 27.10.2022.g. uslijed povećanog broja oboljelih korisnika od virusa Covid-19.

Usluga dnevnog boravka na dan 31.12.2022.g. rješenjem je ostala priznata 11 korisnika. Od toga je bilo 4 muškarca i 7 žena. Prosječna dob korisnika je 53 godine. Dana 2.11.2022. jednom korisniku navedena usluga prestaje te mu se priznaje usluga organiziranog stanovanja. Za dvoje korisnika rješenje o navedenoj usluzi ukida se dana 28.11.2022.g. i 22.11.2022.g. te usluga privremeno prestaje do završetka renovacije prostora.

Na dan 31.12.2022.g. renovacija prostora na adresi Josipa Završnika 2/1 i dalje je u tijeku.

USLUGA PSIHOSOCIJALNE PODRŠKE

Psihosocijalna podrška (PSP) podrazumijeva rehabilitaciju koja potiče razvoj kognitivnih, komunikacijskih i funkcionalnih vještina, kao i razvoj socijalnih vještina korisnika kroz individualni i grupni rad.

Socijalna rehabilitacija uključuje:

- sudjelovanje kod prijema korisnika i uključivanja u novu sredinu
- poticanje i održavanje kognitivnih i motoričkih vještina
- uspostavu i održavanje socijalnih odnosa
- osnaživanje u prihvaćanju teškoća
- razvoj socijalnih i emocionalnih osobina

- razvijanje spremnosti za traženje pomoći od osoba u neposrednoj blizini
- pomoć u održavanju, razvijanju i unapređenju socijalnih vještina
- poticanje društveno prihvatljivog ponašanja korisnika

Psihološka podrška uključuje:

- pružanje podrške i pomoći u razdoblju adaptacije
- psihologijsku obradu korisnika
- psihološko osnaživanje korisnika
- prevenciju rizičnog ponašanja
- pomoć pri rješavanju konfliktnih i drugih kriznih situacija
- poticanje razvijanja primjerenih oblika ponašanja
- razvijanje i podržavanje interpersonalnih odnosa korisnika
- edukaciju i savjetodavni rad s roditeljima/skrbnicima

Vježbe svakodnevnih vještina uključuju razvijanje vještina i navika potrebnih u svakodnevnom životu:

- održavanje osobne i opće higijene
- odijevanje i održavanje odjeće
- konzumiranje i pripremanje hrane
- održavanje prostora u kojem se živi ili radi
- načini komunikacije
- snalaženje u obavljanju poslova izvan kuće

Početak pružanja ove usluge bio je 2019. godine kada su 3 psihologa, 1 socijalna radnica zaposleni preko projekta ESF „Prilika“, ali i ostali stručni radnici Doma pružali ovu uslugu. U 2020.g., početkom novog projekta ESF „Život“, isti radnici nastavili su rad na ovoj usluzi.

Kako bi se ubrzao postupak i smanjila administracija, usluga se pružala temeljem ugovora sklopljenog između Doma za odrasle osobe Turnić i korisnika/skrbnika te nije bilo potrebe za donošenjem rješenja od strane centara za socijalnu skrb.

Ured radnika koji pružaju psihosocijalnu podršku smješten je u prostorijama Dnevnog boravka Doma za odrasle osobe Turnić pa je na taj način omogućena permanentna i kvalitetna suradnja sa njegovateljicom i radnom instruktoricom kao i korisnicima Dnevnog boravka koji su ujedno korisnici i psihosocijalne podrške.

Na dan 31.12.2022. 76 korisnika koristi uslugu psihosocijalne podrške, od toga 41 žena i 35 muškaraca. Prosječna dob korisnika je 55 godina. Od ukupnog broja korisnika njih 36 su osobe pod skrbništvom.

U Dnevnom boravku i dalje se redovito izvršavaju dnevne i tjedne aktivnosti:

Svakodnevne aktivnosti:

- jutarnje okupljanje i druženje uz kavu, doručak
- tjelovježba
- serviranje i posluživanje ručka
- pospremanje, pranje i brisanje posuđa,
- za korisnike cjelodnevnog boravka servira se i užina,
- tematske edukativne, kreativne, rekreativne, kulinarske radionice po dogovorenom planu
- individualni razgovori s korisnicima

Tjedne aktivnosti:

- mjerenje tjelesne težine i krvnog tlaka
- tjedni sastanak sa korisnicima
- fizioterapijske vježbe (odvijaju se u Domu Turnić)
- radionice socijalnih vještina
- mjerenje šećera u krvi, radionice s fizioterapeutom i medicinskom sestrom
- likovne radionice
- kulinarske radionice
- odlasci u grad, na razna kulturna događanja, šetnju i/ili kavu

Od 2018. godine Dom je započeo sa pružanjem grupne psihosocijalne podrške koja je usmjerena na usvajanje socijalnih vještina kroz sudjelovanje u radionicama. Također je formirana još jedna grupa s osobama iz bivšeg kluba Klinike za psihijatriju KBC Rijeka koja se održava jednom tjedno u obliku

vođene grupe samopomoći. Nadalje, još jedna grupa oformljena je kao grupa samopodrške obitelji osoba s teškoćama mentalnog zdravlja, koje se održavaju jednom mjesečno.

Većina individualnih usluga psihosocijalne podrške se održava jednom tjedno u trajanju od sat vremena. Grupe se održavaju jednom tjedno u trajanju do dva sata. Na tjednoj bazi održavaju se stručni timovi za korisnike psihosocijalne podrške, stambenih zajednica i Dnevnog boravka Doma za odrasle osobe Turnić, kako bi se predstavio, pratio i unaprijedio plan rada s korisnicima navedenih usluga. Rad s korisnicima vođen je načelima individualnog pristupa te se u suradnji s korisnikom za svakoga izradio individualni plan. Ovisno o stručnoj procjeni, psiholozi su za pojedine korisnike provodili i psihologijska testiranja. Evidencija i dokumentacija se za svakog korisnika vodi sukladno važećem *Pravilniku o vođenju evidencije i dokumentacije pružatelja socijalnih usluga*.

Osim navedenih izvaninstitucijskih aktivnosti, u gradu Rijeci trenutno postoje grupe samopodrške za osobe koje čuju glasove, vide vizije ili imaju neka druga neobična iskustva i uvjerenja. Članovi grupe su korisnici iz Doma, organiziranog stanovanja, ali i osobe koje nisu korisnici usluga Doma Turnić. Za rad po ovoj metodi educirane su 2 korisnice i 3 radnice koje facilitiraju grupe na volonterskoj osnovi.

PROJEKTI

1) Dana 11. listopada 2018. godine potpisan je ugovor za projekt „Zajedno” Europskog fonda za regionalni razvoj na koji se Dom prijavio u okviru Poziva za unaprjeđivanje infrastrukture za pružanje socijalnih usluga u zajednici osobama s invaliditetom kao podrška procesu deinstitucionalizacije.

Razdoblje provedbe projekta je 38 mjeseci, odnosno od 27. veljače 2018. godine do 27. travnja 2021. godine. Radi neriješenih imovinsko-pravnih odnosa, projekt će biti produžen jer je u tijeku objava javnog natječaja za izvođenje građevinskih radova. Kroz ovaj projekt biti će uređene nekretnine u vlasništvu države, Grada Rijeke i Doma Turnić namijenjene za pružanje izvaninstitucijskih usluga organiziranog stanovanja, boravka i psihosocijalne podrške što će značajno smanjiti troškove.

2) "Art of voices- art as a medium of support for voice hearers and other mental health care users" novi je projekt koji će Dom provoditi od siječnja 2022. do siječnja 2024. U projektu će se koristiti postojeća dugogodišnja praksa korištenja elemenata drama-terapije u kreiranju treninga namijenjenog stručnjacima koji se bave mentalnim zdravljem ili općenito pomagačima., a koji će to znanje moći implementirati za poboljšanje svog rada.

3) Program „Poboljšanje fizičkog, pshičkog i socijalnog zdravlja za djecu i odrasle u riziku od društvene isključenosti“

Program se provodi u vremenskom razdoblju 2020. – 2022. uz financiranje Ministarstva zdravstva i Primorsko-goranske županije. Nositelj programa je Udruga za terapiju i aktivnosti pomoću konja "Pegaz", a Dom za odrasle osobe „Turnić“ Rijeka je jedan od partnera, zajedno sa Dječjim domom „Tić“ Rijeka, KK „Eohippus“ Vinkovci i Domom za djecu „Sv. Ana“ Vinkovci.

Cilj programa je promocija zdravih obrazaca življenja te implementacija učinkovitog modela društvene uključenosti ranjivih skupina. Programske aktivnosti usmjerene su na skupine u riziku od socijalne isključenosti te potiču prevenciju institucionalizacije, a provoditi će se kroz dvije ključne aktivnosti:

- Psihosocijalne radionice: Motivacijske i terapijske aktivnosti uz životinje, poticanje korisnika na boravak u prirodnom okruženju, poticanje fizičke aktivnosti, razvijanje zdravih socijalnih odnosa, usvajanje zdravih navika – redovita tjelovježba i zdrava prehrana.
- Inkluzivno volontiranje: Uključivanje socijalno isključenih skupina u društvo, socijalno osnaživanje, razvoj radnih navika, stjecanje iskustva i razvoj kompetencija za aktivno sudjelovanje u lokalnoj zajednici te osobni razvoj i dobrobit.

4) Dana 1. rujna započeli smo suradnju sa Udrugom Vida na projektu IPSilon- primjena učinkovitog modela podržanog zapošljavanja osoba sa psihosocijalnim poteškoćama.

Glavna aktivnost projekta je pilot primjena modela zapošljavanja koji se naziva IPS (Individual Placement and Support) i kojom se nastoji osnažiti sustav zapošljavanja osoba sa psihosocijalnim poteškoćama. Partner na projektu je IPS Norge.

PREGLED VAŽNIH DOGAĐAJA U 2022.G.

Prva polovica 2022.g. i dalje je obilježena prilagodbom rada radi COVID-19 bolesti. Ipak, važno je za istaknuti sljedeće:

- nastavak suradnje sa Fakultetom zdravstvenih studija, Medicinskim fakultetom u Rijeci te Narodnim učilištem
- suradnja sa Nastavnim zavodom za javno zdravstvo
- suradnja sa Zavodom za integriranu i palijativnu skrb KBC Rijeka (stručna podrška vezano uz kreiranje edukacije za osoblje zaposleno u stambenim zajednicama, psihijatrija u zajednici, usluge palijativne skrbi itd.)
- započeta suradnja s Centrom za profesionalnu rehabilitaciju Rijeka te dogovoreni zajedničke aktivnosti vezane uz zapošljavanje osoba s invaliditetom

- suradnja sa Hospicijem Marija Krucifiksa Kozulich na aktivnosti uključivanja u svijet rada osoba s teškoćama mentalnog zdravlja
- nastavak suradnje sa hotelom Hilton Costabella Spa & Resort, dogovoren radni angažman korisnika uz sklapanje ugovora o radu
- 25. ožujka 2022.g. održana radionica „Dom Turnić i usluge u zajednici“ povodom Svjetskog dana socijalnog rada
- Dom Turnić primio godišnju nagradu Hrvatske udruge socijalnih radnika „Jakov Kudrić“
- 12.05.2022.g. na Filozofskom fakultetu održan događaj „Progovori za mentalno zdravlje“ povodom Europskog tjedna svijesti o mentalnom zdravlju
- korisnik Mile Živković na Domosongu u Virovitici osvojio prvo mjesto pa će se sljedeći Domosong održati u Rijeci u organizaciji Doma Turnić
- Održan Mentalfest na temu „Mentalno zdravlje kao globalni prioritet“
- Nastavljena suradnja sa Udrugom „Per un mondo migliore“

Martina Baiocco, dipl.soc.radnica